

OBSAH

SLOVO NAKLADATELE	8
ÚVODEM	9
1. VÝVOJ HRANIČNÍ ČÁRY	11
2. DEFINICE STÁTNÍ HRANICE	14
2.1 STÁTNÍ ÚZEMÍ A ÚZEMNÍ VÝSOST	14
2.2 PŮVOD POJMU HRANICE	15
2.3 STÁTNÍ HRANICE A JEJÍ VYMEZENÍ	17
3. DRUHY STÁTNÍCH HRANIC	19
3.1 PŘIROZENÉ A UMĚLÉ HRANICE	19
3.2 SUCHÉ A MOKRÉ HRANICE	21
3.3 POHYBLIVÉ A PEVNÉ HRANICE	21
3.4 DALŠÍ KRITÉRIA ČLENĚNÍ	23
4. FÁZE STANOVENÍ STÁTNÍCH HRANIC	25
4.1 PROCES ALOKACE	25
4.2 PROCES DELIMITACE	26
4.3 PROCES DEMARKACE A REDEMARKACE	27
4.4 PŘIJETÍ MEZINÁRODNÍ SMLOUVY O STÁTNÍCH HRANICích	28
4.5 PROCES ADMINISTRACE	29
5. VYZNAČOVÁNÍ STÁTNÍ HRANICE	31
5.1 DEFINICE A HISTORIE HRANIČNÍCH ZNAKŮ	31
5.2 DRUHY HRANIČNÍCH ZNAKŮ	31
5.2.1 Typické hraniční mezníky	32
5.2.2 Atypické hraniční mezníky a historické hraniční mezníky	34
5.2.3 Hraniční znaky zanesené do přírodních a umělých útvarů	35
5.2.4 Hraniční sloupy a hraniční kůly	35
5.2.5 Zvláštní skupina hraničních znaků	36
5.3 PŘÍMÉ A NEPŘÍMÉ VYZNAČENÍ HRANICE HRANIČNÍMI ZNAKY	36
5.4 HRANIČNÍ PRUH A VOLNÁ KRUHOVÁ PLOCHA	38
5.5 HRANIČNÍ ZNAKY A TERMINOLOGICKÁ NEČISTOTA	39
5.6 POMOCNÉ HRANIČNÍ ZNAČENÍ	40
6. ZEMĚMĚŘICKÉ ČINNOSTI NA STÁTNÍCH HRANICích	42
7. HRANIČNÍ DOKUMENTÁRNÍ DÍLO	45
7.1 HRANIČNÍ DOKUMENTÁRNÍ DÍLO JAKO MOZEK STÁTNÍCH HRANIC	45
7.2 ČESKO-POLSKÉ HRANIČNÍ DOKUMENTY	46
8. VYBRANÉ ÚTVARY JIMIŽ PROCHÁZÍ STÁTNÍ HRANICE	49
8.1 SPOLEČNÉ HRANIČNÍ CESTY A POHRANIČNÍ CESTY	49

8.2 HRANIČNÍ VODY	50
8.3 HRANIČNÍ MOSTY	52
8.4 PEÁŽNÍ TRATĚ	53
9. STÁTNÍ HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY	54
9.1 CHARAKTERISTIKA A VYBRANÉ ÚDAJE	54
9.2 WEBOVÁ APLIKACE STATNIHRANICE.CZ	55
10. SPRÁVA STÁTNÍCH HRANIC	57
10.1 MINISTERSTVO VNITRA	57
10.2 ZEMĚMĚŘICKÝ ÚŘAD	58
10.3 SOUKROMÉ SUBJEKTY PROVÁDĚJÍCÍ SPECIFICKÉ ČINNOSTI	59
10.4 VEŘEJNÉ SUBJEKTY PROVÁDĚJÍCÍ SPECIFICKÉ ČINNOSTI	61
10.5 HRANIČNÍ ZMOCNĚNCI A HRANIČNÍ KOMISE	62
10.6 PRÁVA A POVINNOSTI FYZICKÝCH A PRÁVNICKÝCH OSOB	64
11. STÁTNÍ HRANICE A PRÁVNÍ PŘEDPISY	66
12. STÁTNÍ HRANICE A LITERATURA	68
13. STÁTNÍ HRANICE, NÁRODNÍ A MEZINÁRODNÍ PROSTORY	70
13.1 VZDUŠNÝ PROSTOR A PODZEMNÍ PROSTOR	70
13.2 EXKLÁVY A ENKLÁVY	71
13.3 VODY	73
13.4 KOSMICKÝ PROSTOR A NEBESKÁ TĚLESA	74
13.5 ANTARKTIDA	76
14. OSUDY HRANIC ČESKÉHO STÁTU OD DOB KOSMOVÝCH DO 19. STOLETÍ	77
14.1 ROZBOR VÝVOJE	77
14.1.1 Západní hranice	78
14.1.2 Severní hranice	80
14.1.3 Jižní hranice	83
14.1.4 Východní hranice	85
14.2 PŘEDVERSAILLESKÉ SMLOUVY JAKO PODKLAD PRO URČENÍ ČESKOSLOVENSKO-NĚMECKÝCH HRANIC	86
14.3 MAPY A MAPOVÁNÍ	89
14.3.1 Nejstarší památky	89
14.3.2 Reformace kartografie (Müllerovo mapování a další iniciativy)	90
15. VZNIK ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY A OSUDY STÁTNÍCH HRANIC	93
15.1 VZNIK ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTU	93
15.2 PROZATÍMNÍ OPLANOVÁNÍ ČESKOSLOVENSKÉHO ÚZEMÍ	94
15.2.1 Československé pohraničí osídlené českými Němci	94
15.2.2 Těšínsko	95
15.2.3 Slovensko	96
15.2.4 Podkarpatská Rus	98

15.3 VERSAILLESKÁ A PAŘÍŽSKÁ MÍROVÁ JEDNÁNÍ	99
15.4 MÍROVÉ SMLOUVY A JEJICH ROZBOR	104
15.4.1 Československo-německé hranice (Versailleská mírová smlouva)....	104
15.4.2 Československo-rakouské hranice (Saint-Germainská mírová smlouva).....	106
15.4.3 Československo-polské hranice (Sévreská a Versailleská mírová smlouva, Rozhodnutí velvyslanecké konference)	108
15.4.4 Československo-maďarské hranice (Trianonská mírová smlouva)	110
15.4.5 Československo-rumunské hranice (Sévreská mírová smlouva)	110
16. NOVÉ ČESKOSLOVENSKÉ STÁTNÍ HRANICE, JEJICH ROZHRANIČENÍ A ZMĚNY	111
16.1 ROZHRANIČOVACÍ PRÁCE A JEJICH FÁZE	111
16.1.1 Ustavení rozhraničovací (delimitační) komise	111
16.1.2 Instrukce pro rozhraničovací práce.....	112
16.1.3 Samotné rozhraničovací práce.....	115
16.1.4 Měřické práce	118
16.1.5 Vyhotovení hraniční dokumentace	119
16.1.6 Přijetí hraničních smluv (hraničních statutů) a správa hranic	120
16.2 ČESKOSLOVENSKÁ AGENDA SE SOUSEDNÍMI STÁTY – DELIMITAČNÍ KOMISE, HRANIČNÍ DÍLA A HRANIČNÍ STATUTY, ZMĚNY STÁTNÍCH HRANIC	121
16.2.1 Československo-německá agenda	121
16.2.2 Československo-rakouská agenda	125
16.2.3 Československo-polská agenda	126
16.2.4 Československo-maďarská agenda.....	128
16.2.5 Československo-rumunská agenda	129
16.3 PRÁVNÍ ÚPRAVA ČESKOSLOVENSKÝCH STÁTNÍCH HRANIC	129
16.4 HRANIČNÍ ORIENTAČNÍ SLOUPY	131
17. MNICHOVSKÁ DOHODA A OKLEŠTĚNÉ HRANICE, JEJICH OSUDY A REAKTIVACE	133
17.1 MNICHOVSKÁ DOHODA	133
17.2 DISKONTINUITA S NĚMECKEM.....	134
17.3 DISKONTINUITA S POLSKEM, MAĎARSKEM A RUMUNSKEM	138
17.4 REAKTIVACE STÁTNÍCH HRANIC	140
18. POVÁLEČNÝ VÝVOJ HRANIC A HRANICE SOCIALISTICKÉHO ČESKOSLOVENSKA.....	142
18.1 PROJEKT POVÁLEČNÝCH HRANIC	142
18.2 HRANICE S NĚMECKEM.....	146
18.2.1 Saský díl hranic.....	147
18.2.2 Bavorský díl hranic.....	150
18.3 HRANICE S RAKOUSKEM	152
18.4 HRANICE S POLSKEM	156

18.5 HRANICE S MAĎARSKEM.....	160
18.6 HRANICE S UKRAJINOU.....	163
19. STÁTNÍ HRANICE ČESKÉ REPUBLIKY	167
19.1 ZÁNIK ČESKOSLOVENSKÉ FEDERACE A ROZDĚLENÍ MOCI V NÁSTUPNICKÝCH STÁTECH.....	167
19.2 HRANICE S NĚMECKEM.....	168
19.2.1 Bonnská smlouva.....	168
19.2.2 Hraniční dokumentární dílo	170
19.2.3 Další osudy česko-německých státních hranic	174
19.3 HRANICE S RAKOUSKEM	175
19.3.1 Pražská Novela Vídeňské smlouvy	175
19.3.2 Další osudy česko-rakouských státních hranic	177
19.3.3 Hraniční dokumentární dílo	179
19.4 HRANICE S POLSKEM	180
19.4.1 Pražská smlouva	180
19.4.2 Hraniční dokumentární dílo	182
19.4.3 Další osudy česko-polských státních hranic	184
19.5 HRANICE SE SLOVENSKEM	185
19.5.1 Generelní smlouva	185
19.5.2 Delimitace a demarkace česko-slovenských státních hranic	186
19.5.3 Židlochovická smlouva.....	190
19.5.4 Bratislavská Novela Židlochovické smlouvy	192
19.5.5 Hraniční dokumentární dílo	193
20. OSTATNÍ PROBLÉMOVÉ OKRUHY SPJATÉ SE STÁTNÍMI HRANICEMI	195
20.1 OCHRANA STÁTNÍCH HRANIC	195
20.2 REŽIMOVÉ OTÁZKY STÁTNÍCH HRANIC	197
20.3 DELIKTY NA STÁTNÍ HRANICI	198
DOSLOV	204
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	205
HRANIČNÍ SLOVNÍČEK	207
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA	210
PŘEHLEDOVÉ TABULKY O VÝVOJI NAŠICH HRANIC	225